



Ämmaemand, tase 6 hindamiskriteeriumid.

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
TERVISEKASVATUS JA PEREPLANEERIMINE	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. osaleb kaasaegses terviskasvatuses ja reproduktiivtervise edendamisel;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhiseisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Toob näiteid, läbi milliste tegevustega oma põhitöökohal saab osaleda ja panustada terviskasvatuse, reproduktiivtervise edendamisse (nt läbiviidud loengud, avaldatud arvamused jm tegevus).
2. teostab patsiendi läbivaatuse (sh günekoloogiline ja rindade läbivaatus);				Kirjeldab patsiendi/kliendi günekoloogilist ja rindade läbivaatust ning turvalisusega seotud põhiaspektide praktilises töös.
3. tunneb ära reproduktiivtervise seotud vaimse tervise seisundi muutused ja toimetulekuprobleemid;				Kirjeldab sagedamini esinevaid reproduktiivtervise seotud vaimse tervise seisundi muutuseid ja analüüsib toimetulekuga kaasnevaid probleeme.
4. nõustab ja kirjutab välja teaduspõhiselt tunnustatud rasestumisvastaseid vahendeid vastavalt riiklikele juhenditele ja õigusaktidele ning arvestades kultuurilist tausta.	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhenditele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab koos põhjendusega, millised on enamkasutatud ja soovitatud rasestumisvastased vahendid, nende eelised, nõustamise eripärasid raviplaani tegemisel ja -hindamisel, sh kultuurilisi. Nimetab õigusakti ja ravijuhise, mille alusel ämmaemandal on õigus ravi määrata rasestumisvastaste vahendite väljakirjutamisel.



KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS RASEDUSE PUHUL	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. tuvastab raseduse ja määrab raseduse suuruse, kasutades erinevaid meetodeid;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõendus põhised ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevusjuhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab erinevaid raseduse tuvastamise ja suuruse määramise meetodeid, nende asjakohasust, käepäraste vahendite kasutamist.
2. jälgib rasedust, lähtudes vastavatest riiklikest juhenditest ja õigusaktidest ning võimalusel arvestab naise/ pere soovet;				Toob näiteid ja analüüsib raseduse jälgimise põhimõtete rakendamist, läbi naise soovide, vajaduste ja tõendus põhise praktika. Nimetab kehtiva raseduse jälgimise juhendi ja dokumenteerimise põhimõtteid.
3. arvutab erinevate meetoditega oletatava sünnikuupäeva ja sellest tulenevalt määrab rasedus- ja sünnituspuhkuse algusaja;				Kirjeldab oletatava sünnituse tähtaja määramiseks kasutatavaid erinevaid meetodeid ja lähtuvalt sünnituse tähtajast määrab sünnituspuhkuse aja arvestades seadusandlustest tulenevaid erinevaid tingimusi.
4. teeb vaginaalse läbivaatuse, võtab vajadusel analüüsid ning tõlgendab tulemusi, selgitab neid patsiendile, vajadusel määrab ravi või suunab edasi teiste spetsialistide juurde;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikordadest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Analüüsib vaginaalse läbivaatuse teostamise põhimõtteid lähtudes ämmaemanduspraktika ja naise heaoluga seotud aspektidest. Põhjustab analüüside valikukriteeriumeid, materjali kogumise tehnikat ning tulemuste tõlgendamise põhimõtteid. Toob näiteid ravi määramise vajadusest, selgitamisest patsiendile ja teiste spetsialistide kaasamisest.
5. teeb naise läbivaatuse (vajadusel pelvimeetria), kõhupalpatsiooni, funduse kõrguse mõõtmise, loote kasvu ja asendi hindamise, kasutades Leopoldi võtteid; hindab loote/loodete seisundit, analüüsib, tõlgendab ja selgitab tulemusi patsiendile;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab naise üldläbivaatuse ja kõhupalpatsiooni etappe ja tehnikat (emakapõhja kõrguse mõõtmine, loote kasvu ja asendi hindamine jne). Kirjeldab loote seisundi hindamise põhimõtteid ja vajalike abivahendite kasutamist, analüüsib tulemusi kirjeldades hinnangu dokumenteerimist ning tagasiside andmist patsiendile.



HINDAMISKRITEERIUMID ÄMMAEMAND, TASE 6

EÄÜ Kutsekomisjon

Lisa 1

08.11.2018

6. teeb kardiokograafia ja interpreteerib tulemusi; selgitab tulemusi patsiendile;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;		1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab ja põhjendab kardiokograafia vajadust, tegemist, sõnastab interpreteeritavad tulemused arusaadavalt.
7. hindab rasedusriske anamneesi ja raseduse kulu alusel, analüüsib kõrvalekaldeid normist ning vajadusel suunab edasi vastava spetsialisti juurde;	8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi.	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.	Kirjeldab rasedusriskide hindamise lähtekohti kehtiva raseduse jälgimise juhendi järgi ja põhimõtteid. Loetleb rasedusriske anamneesi ja raseduse kulu alusel, analüüsib kõrvalekaldeid normist ning tegutsemist lähtudes ämmaemanda pädevusest.	
8. selgitab rasedale sünnieelse diagnostika sisu ning rasedusaegsete analüüside ja uuringute tegemise vajalikkust, läbiviimise aega, raseduse jälgimise korraldust ja põhimõtteid;	8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi.		Toob näiteid sünnieelse diagnostika praktilise rakendamise ja nõustamisega seotud aspektidest ämmaemanda perspektiivist lähtudes ämmaemanda pädevusest.	
9. selgitab rasedusaegseid muutusi organismis ja õpetab rasedusvaevusi vähendavaid võtteid;			Kirjeldab rasedusaegseid füsioloogilisi muutusi, põhjendab vaevuste leevendamiseks kasutatavate leevendusviiside valikut raseduse erinevatel trimestritel.	
10. toetab rasedat ja peret sünnitusplaani koostamisel ja sünnituskoha valikul.			Kirjeldab sünnitusplaani olemust ja vajadust. Loetleb sünnituskohad, analüüsides valikutegemise kriteeriume olemasolevatest õigusaktidest ja juhenditest lähtuvalt.	



KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS SÜNNITUSE PUHUL	ÄMMAEMANDUS- TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	
1. loob ja tagab privaatsel, turvalise keskkonna sünnitusel; julgustab, toetab ja pakub naisele ja perele/tugiisikule füüsilist ja psühholoogilist tuge, vajadusel juhendab sünnitusel viibivat tugiisikut;	7. hindab vedelikubilanssi ja tagab vajaliku vedelikusakaalu organismis;		1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalset andmebaasi ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab sünnitamiseks vajalikku privaatsel ja turvalist keskkonda ning ämmaemanda rolli selle loomisel. Toob näiteid naisele/perele pakutud emotsionaalse, psühholoogilise ja füüsilise toetuse võimalustest ja rakendamiseks. Kirjeldab sünnitusel vajalikku vedelikubilanssi hindamist ja analüüsib erinevaid võimalusi selle tagamiseks (sh tugiisiku kaasamine).
2. jälgib sünnitust vastavalt riiklikele juhenditele ja õigusaktidele; hindab sünnituse protsessi kulgu ja efektiivsust; hindab loote/loodete ja sünnitaja seisundit; vajadusel teeb amniotoomia ja hindab lootevee iseloomu;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab sünnituse juhtimist lähtuvalt kehtivast sünnituse juhendist, sh sünnitusprotsessi dokumenteerimist läbi erinevate perioodide, (sünnituse efektiivsuse, sünnitaja ja loote seisundi hindamine ja vahendid, abistamise võtted). Kirjeldab lootevete avamise vajadust/näidustust, lootevete avamise tehnikat ja hinnatavaid komponente.
3. kasutab Leopoldi võtteid loote asetsuse määramisel, hindab loote seisundit erinevate jälgimise meetoditega (nt KTG, Pinardi stetoskoop, STAN); assisteerib skalpelektroodi paigaldamist ja rakendab STAN monitooringut;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab loote asetsuse määramise tehnikat Leopoldi võtetega sünnitusel. Toob näiteid loote seisundi hindamiseks kasutatavatest meetoditest/vahenditest ja kirjeldab tulemuste interpreteerimist. Kirjeldab ämmaemanda tegevust skalpelektroodi paigaldamise assisteerimisel.



<p>4. teeb sünnitaja läbivaatuse ja hindab tema elulisi näitajaid; hindab Leopoldi võtetega loote asendit ja loote pea laskumist; teeb vaginaalse läbivaatuse emakakaela avanemise, loote laskumise, loote asetuse, lootekestade seisundi, loote eesasetseva osa ja vaagna sobivuse selgitamiseks, kasutades hindamiseks Bishop'i skaalat; vastavalt leiule määratleb sünnitusfaasi; kõrvalekallete korral kaasab õigeaegselt arsti;</p>	<p>1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;</p>		<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevusjuhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Kirjeldab sünnitaja üldist läbivaatust, sh elulised näitajad ja vaginaalse staatuse hindamise kriteeriume, kasutades hindamisel Bishop'i skaalat. Nimetab loote asendi ja sünnituse progressi hindamise võimalusi väliste võtetega. Kirjeldab tulemuste interpreteerimist sünnitusfaasist tulenevalt, dokumenteerimist lähtudes sünnitusabi juhendist ning koostab edasise jälgimise plaani arvestades naise heaoluga seotud aspekte. Kirjeldab arsti kaasamise vajadust läbi riskihindamise.</p>
<p>5. jälgib ja hindab väljutusperioodi kulgu, kõrvalekallete korral kaasab õigeaegselt arsti; soovib sünnitajale sobivaid sünnitusasendeid, võtab vastu sünnituse; vajadusel teeb lokaalanesteesias episiotomia;</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Kirjeldab väljutusperioodi kulgu, juhtimist ja abistamist. Nimetab sagedasemad kõrvalekalded, mis vajavad arsti kaasamist. Toob näiteid sünnituse vastuvõtmisega seotud tegevustest sh analüüsib soovitatud asendeid, abistamisvõtteid jms. Kirjeldab episiotomia tegemise vajadust ja tegevust ning selleks tegevuseks vajalikku anesteesi ja mõju.</p>
<p>6. selgitab sünnitajale sünnitusvalu füsioloogiat ja eesmärgi ja erinevaid valutustamisvõimalusi, sh mittefarmakoloogilisi ja farmakoloogilisi valutustamise võtteid; rakendab erinevaid mittefarmakoloogilisi valutustamise võtteid ja oma pädevuse piires farmakoloogilist valutustamist; assisteerib arsti regionaalsete anesteesiatega tegemisel;</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		<p>Kirjeldab sünnitusvalu füsioloogiat erinevatel faasidel ja erinevaid valutustamise võimalusi. Toob näiteid mittefarmakoloogiliste valutustamisviiside kasutamise näidustest, valikukriteeriumitest, rakendamisest ja tulemustest. Kirjeldab regionaalset anesteesia võimalusi ja ämmaemanda rolli.</p>



11. hindab nabaväädi klemmimise ajastust, lähtudes vastsündinu gestatsiooni vanusest ja seisundist ning ema seisundist;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Toob näiteid nabaväädi sulgemise tehnikast ja ajastatusest, lähtudes vastsündinu gestatsiooni ajast, üldisest heolust ning sünnitanu seisundist.
12. hindab ja juhib platsentaarperioodi vastavalt juhenditele; kõrvalkallete puhul kutsub abi ja tegutseb vastavalt juhendile; hindab lootekestade ja platsenta terviklikkust;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab platsentaarperioodi juhtimise põhimõtteid, etappe ja taktikat, lähtudes kehtivast juhendist kaasates kõrvalkalde esinemisel arsti. Nimetab platsentaarperioodis kasutatavad ravimid ja nende mõju ning kirjeldab dokumenteerimist lähtuvalt valitud taktikat. Kirjeldab platsenta terviklikkuse hindamist.
13. hindab sünnitusjärgset verekaotust, kasutab sünnitusjärgse veritsuse ja verejooksu ennetamise võtteid ja ravimeid;	3. hindab erituseelunditega seotud toimingute vajadust ja teostab protseduurid;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Loetleb sünnitusjärgse verekaotuse hindamise põhimõtteid, etappe ja tegevusi. Toob näiteid sünnitusjärgse verejooksu ennetamise meetoditest, sh erituseelundid. Kirjeldab sünnitusjärgse perioodi ravivõtteid, nende rakendamist, mõju nii emale kui vastsündinule.
14. teostab sünnitusteede revisiooni terviklikkuse hindamiseks; manustab sünnitusteede taastamise eelselt lokaalanesteetikumi; korrigeerib emakakaela rebendid ja sünnitusteede või abistab korrigeerimisel.	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab sünnitusteede terviklikkuse kontrolli ja taastamise vajadust ja läbiviimise etappe. Toob näiteid sünnitusteede terviklikkuse taastamisest iseseisvalt ja/või arsti assisteerimisest, sh ravimite kasutamise vajalikkus, mõju ja tehnika.



KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
SÜNNITUSJÄRGNE ÄMMAEMANDUS	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. juhendab ja toetab vanemaid nahk-naha kontakti loomisel, juhendab imetamise käivitumise protsessi; julgustab ja abistab vanemaid lapsega emotsionaalse sideme loomisel;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalsete andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Selgitab nahk-naha kontakti tähtsust ema, lapse ja perekonna aspektist. Toob näiteid imetamise käivitumise protsessist. Kirjeldab vanemate toetamist lapsega emotsionaalse sideme loomisel.
2. teostab sünnitusjärgse läbivaatuse ja selgitab organismis toimuvaid muutusi; hindab emaka involutsiooni ja sünnitusteede traumade paranemist, sh keisrilõike haav;	5. teostab haavahooldust, lähtudes haava tüübist; kõrvalekallete ilmnemisel planeerib sekkumised; 8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uuringud, interpreteerib tulemusi.			Kirjeldab sünnitanu läbivaatuse eesmärki, vajadust, teostamise tehnikat ning lähtuvalt tulemustest planeerib edasist jälgimist: emaka sünnitusjärgne taandareng, sünnitusteede traumade paranemisfaasid, keisrilõike haava paranemisprotsess jms
3. jälgib ja hindab operatsioonijärgset patsiendi seisundit vastavalt tervise näitajatele ja ravi korraldustele; vajadusel planeerib edasise sekkumise;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi; 2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab operatsioonijärgse patsiendi seisundi hindamist, loetleb jälgimistegevuse põhietappe ja kirjeldab tulemuste interpreteerimist, sh määratud ravi, selle mõju ning tõhusust. Jälgimisetappide tulemustest lähtuvalt oskab välja tuua sekkumise vajaduse ja teiste spetsialistide kaasamise.
4. juhendab ja toetab naise toimetulekut sünnitusjärgse taastumise ja enesehooldusega ning informeerib võimalikest ohtunustest ja abisaamise võimalustest;				Toob näiteid naise toetamisest sünnitusjärgse taastumise ja enesehooldusega toimetulekul. Kirjeldab sünnitusjärgse perioodi ohutunnused ning abisaamise võimalused.



5. toetab vanemaid kriisis, arvestades vanemate emotsionaalset seisundit ja vajadusi ning kaasates teisi spetsialiste;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab leinas vanematele pakutavat abi arvestades vanemate emotsionaalset seisundit. Nimetab erinevate erialade spetsialistid, kellega koostööd tehakse.
6. juhendab vanemaid vast-sündinu (sh enneaegse vast-sündinu) ja imiku baasvajaduste äratundmisel ja hindamisel, õpetab hooldusvõtteid ning informeerib võimalikest ohutunnustest ning abisaamise võimalustest;				Toob näiteid perede juhendamisest vastsündinu (sh enneaegse vastsündinu) esmaste vajaduste äratundmisel ja hooldusvõtete õpetamisel ning tegutsemisest erinevate ohutunnuste ilmnemisel.
7. juhendab ja toetab naist imetamisel ning sagedamini esinevate probleemide lahendamisel; vajadusel soovitab alternatiivseid toitmistehnikaid;				Toob näiteid naise juhendamisest imetamisel. Nimetab sagedamini esinevad imetamisprobleemid ja imetamisprobleemide lahendamisviiside valikud, sh alternatiivsed toitmistehnikad.
8. juhendab ja toetab naist laktatsiooni käivitamisel ja selle säilitamisel;				Kirjeldab laktatsiooni füsioloogilist kulgu, selle säilitamist naise toetamisel ning juhendamisel.
9. määratleb laktogeneesi pärssimise vajaduse; juhendab ja toetab naist, lähtudes valitud laktogeneesi pärssimise meetodist.	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Nimetab lakogeneesi pärssimise vajadused, meetodid, sh ravimid ja nende mõju ja tõhusus. Analüüsib laktogeneesi pärssimisega seotud ämmaemanda tegevust naise juhendamisel ja toetamisel.



KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
VASTSÜNDINU HOOLDUS	ÄMMAEMANDUS-TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	Tegevusnäitajad	
1. tõendab sünni ja identifitseerib vastsündinu;			1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevusjuhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalset andmebaasi ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Kirjeldab vastsündinu identifitseerimise ja registreerimise protsessi.
2. hindab vastsündinu seisundit sünnil Apgari skaalal, teeb vastsündinu esmase läbivaatuse ja tualeti;				Kirjeldab vastsündinu esmase läbivaatuse tegemist ja tualetti, tegevuse hindamist, sh vastsündinu seisundi hindamist Apgari skaalal.
3. jälgib vastsündinu kohanemist ja hindab seisundit;	1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi;			Kirjeldab vastsündinu kohanemist, sellega seotud tegevusi ja hindamise kriteeriume.
4. jälgib haiget vastsündinut järgides ravikorraldusi, juhendab ema/pere haige vastsündinu hoolduse osas;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest; 4. hindab fototeraapia rakendamise vajadust ja teostab fototeraapiat, lähtudes ravikorraldustest;	2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Kirjeldab sagedasemad põhjused vastsündinu haigestumisest ning ravikorraldustest ja nende tõhususest jälgimisel, kaasates vajadusel teised spetsialistid. Kirjeldab fototeraapia rakendamise vajadust, selle teostamist ja ravikorralduste järgimist ning vanemate juhendamist lapse hooldusel.
5. vajadusel osutab vastsündinule abi elutähtsate funktsioonide taastamisel, kasutades elustamisvõtteid lähtuvalt kehtivatest tegevusjuhenditest; kutsub abi või suunab patsiendi edasi teiste tervishoiuspetsialistide juurde.	6. vajadusel osutab abi patsiendi elutähtsate funktsioonide taastamisel, kasutades elustamisvõtteid lähtuvalt kehtivatest tegevusjuhenditest; kutsub abi või suunab patsiendi edasi teiste spetsialistide juurde;			Loetleb vastsündinu esmaabi ja elustamisega seotud tegevused etappide kaupa ning eristab ämmaemanda pädevuse ning tegutsemise lähtudes kehtivatest juhenditest. Nimetab teised tervishoiuspetsialistid elutähtsate funktsioonide taastamisel.



KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID			LÄBIVAD KOMPETENTSID	HINDAMISKRITEERIUMID
ÄMMAEMANDUS NAISTEHAIGUSTE JA RASEDUSE KATKEMISE/ KATKESTAMISE KORRAL	ÄMMAEMANDUS- TOIMINGUD	RAVIPLAANI KOOSTAMINE		
Tegevusnäitajad	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitaja	Tegevusnäitajad	
1. selgitab naistehaiguste ja sugulisel teel levivate haiguste ennetamisvõimalusi, levikut, kulgu, diagnostikat ja ravipõhimõtteid; määrab ravi oma pädevuse piires;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest; 8. määrab ja teostab vajalikud analüüsid ning uurinud, interpreteerib tulemusi.	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.	1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kon-toritarkvara; kasutab erialaseid digitaal-seid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).	Loetleb praktikas enamlevinud naistehaiguste ja sugulisel teel levivate haiguste ennetamisvõimalusi, levikut, põhjusi, kliinilisi tunnuseid, kulgu ning selgitab diagnostika- ja ravipõhimõtteid, hindab ravi tõhusust. Nimetab õigusakti ja ravijuhise, mille alusel ämmaemandal on õigus ravi määrata. Loetleb naistehaiguste puhul sagedamini esinevad probleemid, millal naine tuleb suunata teise spetsialisti juurde.
2. juhendab ning nõustab naisi (vajadusel ka pereliikmeid) seksuaalkäitumise ning rasedustumisvastaste vahendite kasutamisel, sealhulgas pärast raseduse katkestamist;		2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Toob näiteid patsiendi vajadusest lähtuvalt kontratseptsiooni ja seksuaalkäitumise nõustamisest. Kirjeldab naise/paari juhendamist peale raseduse katkestamist sobiva kontratseptsiooni meetodi valikul. Hindab valitud kontratseptsiooni meetodi tõhusust, millest tulenevalt kirjeldab, millisel juhul tekib vajadus kaasata teine spetsialist.
3. selgitab raseduse katkestamise võimalusi ja abordijärgseid tüsistusi; nõustab rasedustumisvastaste vahendite kasutamisel; õpetab abordijärgset enesehooldust; suunab patsiendi naistearsti vastuvõtule;	2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;	1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.		Loetleb raseduse katkestamise võimalusi, näidustusi ja tüsistusi. Kirjeldab erinevate rasedustumisvastaste vahendite eeliseid ja vastunäidustusi arvestades naise soove, ohutust, lähtudes õigusaktidest. Kirjeldab patsiendiõpetust peale raseduse katkemist või katkestamist ja vajadusel suunab naise arsti vastuvõtule.



<p>4. hindab naise seisundit ja elulisi näitajaid erinevate reproduktiivtervise häirete korral, järgides ravikorraldusi; selgitab enesehoolduse ja abi võimalusi; vajadusel ravib või suunab edasi teiste spetsialistide juurde;</p>	<p>1. mõõdab elulisi näitajaid ja interpreteerib tulemusi; 2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>1. määrab ravi vastavalt kehtivatele ravijuhistele ja õigusaktidele; 2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>	<p>1. lähtub oma ametialases tegevuses eetika-koodeksist (lisa 1), tõenduspõhisest ja tunnustatud ravi- ja tegevusjuhenditest; 2. hoiab info konfidentsiaalsust, lähtudes õigusaktidest; 3. dokumenteerib oma tegevuse, lähtudes õigusaktidest ja riiklikest tegevus-juhenditest; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; 5. lahendab konflikte konstruktiivselt, rakendades konflikti lähendamise põhimõtteid; kasutab enesekehtestamise strateegiaid; 6. juhindub patsiendikesksest lähenemisest, arvestades ka erivajadustega patsientidega; 7. juhindub multidistsiplinaarse meeskonna töö põhimõtetest; jagab oma teadmisi kolleegidega; 8. säilitab ja arendab oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi; 9. järgib oma töös ohutusnõudeid ja rakendab universaalseid turvalisuse tagamise ettevaatusabinõusid, lähtudes õigusaktidest; 10. kasutab ressursse säästlikult; 11. osaleb kutsealases arendustöös; 12. kasutab tööks vajalikul tasemel kontoritarkvara; kasutab erialaseid digitaalseid andmebaase ja tarkvara; 13. kasutab oma töös riigikeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt suhtlustasandil (lisa 2).</p>	<p>Loetleb sagedamini esinevad reproduktiivtervise seotud probleemid, ravi määramist ämmaemanda pädevusest, õigusaktidest ja juhenditest lähtuvalt ning ravikorralduste järgimist. Hindab lähtuvalt olukorrast elulisi näitajaid ning viib läbi patsiendiõpetust enesehoolduse ja abi võimalustest. Kirjeldab lähtuvalt probleemist multidistsiplinaarset meeskonda.</p> <p>Toob näiteid naistehaiguste mõjust viljakusele. Nimetab viljatusravi vajaduse näidustused, erinevad võimalused ja viljatuse diagnostilised meetodid.</p>
<p>5. selgitab naistehaiguste mõju viljakusele; hindab viljatusravi vajadust ja selgitab erinevaid viljatusravi meetodeid.</p>	<p>2. manustab ravimeid, lähtudes ravikorraldustest ja kehtivatest ravijuhenditest;</p>	<p>2. hindab määratud ravi tõhusust ja vajadusel korrigeerib määratud ravi; vajadusel kaasab teisi spetsialiste.</p>		